

KAOUTHER ADIMI

Rajtuk kívül*

TAREK

Általában tizennégy vagy tizenöt évesnek gondolnak. Pedig csak nemrég ünnepelem a tizenkettedik születésnapomat. Amúgy, amikor azt mondom, ünnepelem, akkor tudják, mire gondolok. Gyorsan összedobott tortára és egy pár kínai tornacipőre. Ha többnek tűnök a koromnál, az főként a fekete hajamat csíkozó ősz hajszálim miatt van. És lehet, amiatt is, hogy egy kicsit ráncos az arcom. Nem vészes. Ezek még csak nem is ráncok, inkább csak barázdák, utak, árkok, melyek az arcomon futnak. Nem így születtem, bármit is mondanak egyes szomszédok. Az első ősz hajszálak kilencéves koromban jelentek meg. Most, hogy tizenkettő vagyok, még rosszabb a helyzet. Anyuból emiatt állandóan sóhajok szakadnak fel. Azt hihetnénk, az idő múlásával már hozzászokhatott volna, de nem. Ahányszor csak elmegyek mellette, a hajamba túr és azt ismételteti suttogva, hogy ilyen a sors, nincs mit tenni. Mindezt remegő hangon nyugtázza. Lágy, elbizonytalanodó hangon, fájdalmas hangsúlyokkal.

Minden egyes fehér hajszál a múlt egy-egy darabja, mely a felszínre bukkan.

Ezért néha nagyon korán felébredek reggel. Gondosan, tincsről tincsré megvizsgálom a hajam a fürdőszoba négyzet alakú tükreben. Ellenőrzöm, hogy ne maradjon egyetlen ősz hajszál sem, és kitépek azokat, amiket találok. Azután elrejttem őket a zsebemben, hogy majd az iskolában dobjam a kukába. Csak az a gond, hogy néha előfordul, hogy nem ébredek föl, vagy elfeledkezem róla. Ilyenkor anyu beletúr a hajamba és szomorúan felsóhajt. Meg, hogy őszinte legyek, néha szándékosan elfelejtetek felébredni. Szeretem érezni, ahogy anyu megérinti a hajam. Szeretem, hogy olyankor olyan közel kell hogy legyen hozzám. Jó illata van, és ettől meleg járja az egész testem. Mint amikor reggelenként, néhány perccel azelőtt, hogy felkelnék, fekszem a takaróm alatt, és kint esik, és itt bent olyan jó. Ez a jó érzés el tudja feledtetni velem az osztályban a többi gyerek csúfolódását, akik Cheiknek** hívnak.

Csak Mouna fütyül rá. De Mouna szinte mindenre fütyül. A helyes viselkedésre, az illemre, az iskolára, a többiekre. Őt csak két dolog érdekli, ez pedig az ő sültkrumpli-árusa és a balett-táncosnői. Nem tudja, hogy a többiek bolondnak nézik. Ezért próbálom én megvédeni őt és ezért kísérem el minden reggel az iskolába, mielőtt én bemennék a sulimba. Még akkor is, ha ezért aztán mindenki azt hiszi,

* A fordítás alapjául Kaouther Adimi *L'Envers des autres* (Actes sud, Paris, 2011) című regénye szolgált.

** Öregember

hogy szerelmes vagyok belé. Ez nem igaz. Vagy hát, nem teljesen. Nagyon szeretem Mounát. Szép, vidám és vicces lány. Csak fura. Néha kiakadok miatta. Szerintem egy párhuzamos világban él és én annak sosem lehetek a része. Nem azért, mert még kicsi, hanem mivel nem olyan, mint mások.

Viszont mit jelent olyannak lenni, mint a többiek? Ha igaza van a tanároknak, akkor ez azt jelenti, hogy végig kell csinálni egy egész cselekvéssorozatot, a meghatározott rendben. Akár férfiak vagyunk, akár nők, házasságot kell kötni. Bevásárolni. Létrehozni két vagy három gyereket. Beíratni őket az iskolába és könyveket venni nekik. És persze dolgozni, hogy mindezt végrehajtsuk. Banki kölcsönt venni föl, hogy nagyobb lakásba költözzünk. Többet dolgozni, hogy visszafizessük a banki kölcsönt. Venni egy kicsi autót. Szavazni. Kiházasítani a gyerekeket. Nevelni az unokákat. Meghalni. Nem hagyni örökül adósságot a gyerekeknek.

Ha összeadjuk, ez jó sok cselekvés azért. Azt hiszem, ezért van olyan sok ember, aki különbözik a többiektől. Ami engem illet, én nagyon szerettem volna követni a fenti sémát. Ellentétben Mounával, én nagyon szeretnék idomulni a mintához. A baj csak az, hogy úgy nézek ki, mint egy kicsi öregember, és ez már eleve kizár engem a normálisak világából. Ráadásul nincs apám. Második számú abnormitás. És ennek dacára az anyám még mindig szereti az apámat. Harmadik számú abnormitás.

Igazából mindez így nem teljesen igaz. Igenis van apám, csak hát cigarettát vásárol. Biztos sokat kell belőle vásárolnia. Egész hátralévő életére, mivel mégiscsak négy éve már, hogy ujjatlan ingruhában elugrott, hogy vegyen egy doboz cigit, néhány perccel vacsora előtt, a Ramadán egyik estéjén. Soha nem jött vissza. Ezért, amikor azt kérdezik tőlem, mit csinál az apám, azt válaszolom, hogy cigarettát vásárol. Eleinte mindenki azt hitte, hogy az apám import-exporttal foglalkozik, és akkor aztán békén hagytak, még az ősz hajam ellenére is. De egyik nap azután az egyik szomszédnő, Feriel azt kezdte mesélni mindenkinek, hogy az apám elhagyott minket, anyát és engem, és hogy anya azzal tölti az idejét, hogy hazavárja őt. Még most is szégyenlem, ha visszagondolok, de én megütöttem Ferielt. Mert hazudik. Apu nem hagyott el minket. Hamarosan hazajön. Haza fog jönni. Anyu tudja ezt, ezért áll az ablakban és ezért túr bele a hajamba. Apa hazajön és nem lesz több ősz hajszálam. Az ősz hajszálak apu távolmaradása. Az apu nélkül töltött napok. Apafájások. Amikor hazajön, ezek az ősz hajszálak el fognak tűnni.

Akkor majd láthatják. Majd mindenki láthatja, hogy én is normális vagyok.